

સામાન્ય નિર્દેશ :

1. વિદ્યાર્થી તેનો રોલ નંબર પ્રશ્નપત્રના પહેલા પાને લખે.
2. પહેલાં પ્રશ્નપત્રને ચકાસી લેવું. પ્રશ્નપત્રમાં આપેલાં કુલ પાનાં અને પ્રશ્નોની સંખ્યા એટલી જ છે જેટલી પ્રથમ પાના ઉપર છે તે જોઈ લેવું અને પ્રશ્નો ક્રમવાર છે કે નહીં તે ચકાસી લેવું.
3. બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના (objective type) વિકલ્પો દા. ત. (A), (B), (C) અને (D) માંથી જે ઉત્તર લખવો હોય તેને આપેલી ઉત્તર પુસ્તિકામાં લખવો.
4. બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોની સાથે બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર નિર્ધારિત કરેલા સમયમાં આપવા. બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો માટે અલગથી સમય નહીં આપવામાં આવે.
5. ઉત્તર પુસ્તિકામાં નિર્દેશ કરેલ સ્થાન સિવાય બીજા કોઈ પણ સ્થાને રોલ નંબર તથા અન્ય ચિહ્ન લખવાથી પરીક્ષાર્થીને અયોગ્ય ઠરાવવામાં આવશે.
6. પોતાની ઉત્તર પુસ્તિકા પર પ્રશ્નપત્રની કોડ સંખ્યા 65/S/A/G સેટ **A** લખવી.
7. પ્રશ્નપત્ર બે ભાષામાં છે. કોઈપણ શંકા નિર્માણ થાય તો અંગ્રેજી ભાષાંતરને પ્રમાણભૂત ગણવું.

BUSINESS STUDIES

વ્યવસાય અધ્યયન

(215-G)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

સમય : 3 કલાક]

[કુલ ગુણ : 100

Note : (i) **All** questions are compulsory.

(ii) **Marks** allotted for each question are indicated against it.

સૂચના : (i) બધા પ્રશ્નો અનિવાર્ય છે.

(ii) પ્રત્યેક પ્રશ્નની સામે ગુણ આપેલા છે.

1. The Limited Liability Partnership Act was enacted in the year

- (A) 2007
- (B) 2008
- (C) 2009
- (D) 2010

1

‘મર્યાદિત જવાબદારી ભાગીદારી અધિનિયમ’ કયા વર્ષમાં ઘડવામાં આવ્યો હતો?

- (A) 2007
- (B) 2008
- (C) 2009
- (D) 2010

2. Communication through the use of various parts of human body is called

- (A) body language communication
- (B) gestural communication
- (C) oral communication
- (D) verbal communication

1

શરીરના વિવિધ અંગોના ઉપયોગ વડે કરવામાં આવેલ સંપ્રેષણને કહેવાય છે

- (A) શારીરિક ભાષા સંપ્રેષણ
- (B) સાંકેતિક (હાવભાવ) સંપ્રેષણ
- (C) મૌખિક સંપ્રેષણ
- (D) શાબ્દિક સંપ્રેષણ

3. Which of the following is not an advantage of rail transport? 1

- (A) It is relatively faster than road transport
- (B) It is suitable for carrying heavy goods in large quantities over long distance
- (C) It is a flexible mode of transport
- (D) It is a convenient mode of transport for travelling long distance

નિચેનામાંથી કયો લાભ રેલ પરિવહનનો નથી?

- (A) તે સડક-પરિવહન કરતા વધુ ઝડપી છે.
- (B) તે લાંબી દૂરી માટે વધારે માત્રામાં ભારે માલસામાન વહન કરવા માટે યોગ્ય છે.
- (C) તે પરિવહનનું લવચિક સાધન છે.
- (D) તે લાંબી દૂરીની યાત્રા માટે સુવિધા જનક સાધન છે.

4. Under which principle of insurance, the insured must take all possible steps to minimize the loss or damage to the subject matter of insurance? 1

- (A) Contribution
- (B) Subrogation
- (C) Causa Proxima
- (D) Mitigation

વિમાના ક્યા સિદ્ધાંત હેઠળ, વિમાની વસ્તુને થવા વાળા નુકસાન અથવા ક્ષતિને ઘટાડવા માટે, વિમા ધારકે તમામ સંભવિત પગલાં લેવા જોઈએ?

- (A) યોગદાન
- (B) સબરોગેશન
- (C) નુકસાનનું નિકટવર્તી કારણ
- (D) શમન

5. Newspapers are suitable for advertising

- (A) products for target customers
- (B) agricultural products meant for farmers
- (C) consumer goods designed for general public
- (D) products that require live demonstration

અખબાર માં જાહેરાત માટે યોગ્ય છે

- (A) લક્ષિત ગ્રાહકો માટે જરૂરી ઉત્પાદનો
- (B) ખેડૂતો માટે કૃષિ સંબંધી ઉત્પાદનો
- (C) સામાન્ય લોકો માટે રચાયેલ ગ્રાહક માલ
- (D) એવા ઉત્પાદનો કે જેને અવંત પ્રદર્શનની જરૂર હોય

6. After sending an invoice, if the seller notices that the goods have been undercharged, he can rectify the mistake by preparing a

- (A) credit note
 - (B) debit note
 - (C) letter of advice
 - (D) letter of regret
- 1

ઈન્વોઈસ મોકલ્યા પછી, જો વિક્રેતા નોંધે છે કે માલ ઓછો ચાર્જ કરવામાં આવ્યો છે, તો તે નીચેની તૈયારી કરીને ભૂલ સુધારી શકે છે.

- (A) ક્રેડિટ નોટ
- (B) ડેબિટ નોટ
- (C) સલાહ પત્ર
- (D) ખેદ પત્ર

7. 'Shoppers Stop', 'Spencer', 'Big Bazaar' are the examples of

- (A) super bazar
 - (B) multiple shops
 - (C) factory outlet
 - (D) departmental store
- 1

“શોપર્સ સ્ટોપ”, “સ્પેન્સર”, “બિગ બઝાર” ઉદાહરણો છે :

- (A) સુપર બઝારના
- (B) બહુવિધ દુકાનો
- (C) ફેક્ટરી આઉટલેટ
- (D) વિભાગીય સ્ટોર

8. Consumers are unable to make use of their rights due to the lack of

- (A) awareness
 - (B) funds
 - (C) education
 - (D) consumer organizations
- 1

ગ્રાહકો કોના અભાવથી તેમના અધિકારોના ઉપયોગથી વંચિત રહી જાય છે?

- (A) જાગૃતતા
- (B) ભંડોળ
- (C) શિક્ષણ
- (D) ગ્રાહક સંસ્થા

9. The State Commission has the jurisdiction to deal with all complaints, where the value of goods or the compensation claimed does not exceed
- (A) ₹ 10 lakhs (B) ₹ 20 lakhs
(C) ₹ 50 lakhs (D) ₹ 1 crore 1
- રાજ્ય કમિશનને તે તમામ ફરિયાદો સાથે વ્યવહાર કરવાનો અધિકાર છે, જ્યાં માલનું મૂલ્ય અથવા દાવો કરાયેલ વળતર ઓળંગતું નથી
- (A) ₹ 10 લાખ (B) ₹ 20 લાખ
(C) ₹ 50 લાખ (D) ₹ 1 કરોડ
10. Which is true about entrepreneurs? 1
- (A) They are gamblers
(B) They depend on others
(C) They are born, not made
(D) They take risk in converting ideas into action
- નિએમાંનો કયો વિકલ્પ સાહસિકો (ઉદ્યમી) માટે સાચો છે?
- (A) તેઓ જુગારી હોય છે
(B) તેઓ બીજા પર આશ્રિત હોય છે
(C) તેઓ જન્મજાત હોય છે, બનાવાતા નથી
(D) તેઓ વિચારોને કાર્યમાં ફેરવવાનું જોખમ લે છે
11. State any *three* responsibilities of business towards its employees. 3
- પોતાના કર્મચારીઓ પ્રત્યે વ્યવસાયની કોઈપણ ત્રણ જવાબદારીઓ જણાવો.
12. Name any *three* types of e-commerce. 3
- ઈ-કોમર્સના કોઈપણ ત્રણ પ્રકારો જણાવો
13. Explain, in brief, Postal Life Insurance. 3
- “ડાક જીવન વીમો” વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.
14. What is meant by ‘super bazar’? Mention any *one* feature of it. 3
- ‘સૂપર બજાર’ એટલે શું? તેની કોઈપણ એક વિશિષ્ટતાનો ઉલ્લેખ કરો.
15. As right to consumer education, what should consumers expect to be educated about? 3
- ગ્રાહક શિક્ષણના અધિકાર તરીકે ઉપભોક્તાઓએ શિક્ષિત થવાની કઈ બાબતોની અપેક્ષા રાખવી જોઈએ?

16. "Sole proprietorship is the best form of business organization if the sole person is capable enough to handle everything." In the light of this statement, briefly explain the limitations of sole proprietorship. 4
 "જો એકમાત્ર વ્યક્તિ બધું સંભાળવા માટે પૂરતો સક્ષમ હોય તો વૈયક્તિક માલિકી વ્યાપારી સંસ્થાનું શ્રેષ્ઠ સ્વરૂપ છે." આ વિધાનના સંદર્ભમાં વૈયક્તિક માલિકીની મર્યાદાઓ ટૂંકમાં વર્ણવો.
17. Warehousing is a very important auxiliary to trade. Explain its need by giving any *four* points. 4
 વખાર (વેરહાઉસિંગ) એ વેપાર માટે ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ સહાયક છે. કોઈપણ ચાર મુદ્દા આપી તેની જરૂરીયાતને સમજાવો.
18. Explain 'Telex' and 'Fax' as means of communication. 4
 'ટેલેક્સ' અને 'ફેક્સ' ની વ્યાખ્યા એક સંચાર સાધનના અર્થમાં સમજાવો.
19. State any *four* functions of wholesalers. 4
 જથ્થાબંધ વેપારીઓના કોઈપણ ચાર કાર્યો જણાવો.
20. What is meant by the term 'purchase'? Briefly explain any *two* modes of it. 4
 'ખરીદી' શબ્દનો અર્થ શું છે? તેની કોઈપણ બે પદ્ધતિઓની ટૂંકમાં સમજણ આપો.
21. State any *five* advantages of joint-stock companies. 5
 સંયુક્ત-સ્ટોક કંપનીઓના કોઈપણ પાંચ ફાયદાઓ જણાવો.
22. What are multinational companies? Explain any *three* advantages of them. 5
 બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીઓ એટલે શું? તેનાં કોઈપણ ત્રણ ફાયદાઓ વર્ણવો.
23. State any *three* advantages and any *two* limitations of 'water transport'. 5
 'જલ પરિવહન' ના કોઈપણ ત્રણ ફાયદાઓ અને કોઈપણ બે મર્યાદાઓ જણાવો.
24. "Non-Government Organizations have undertaken various activities as part of the consumer movement." Mention any *five* functions perform by them. 5
 'ગ્રાહક ચળવળના ભાગરૂપે ગૈર-સરકારી સંસ્થાઓએ વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરી છે'. તેમના દ્વારા કરવામાં આવતા કોઈપણ પાંચ કાર્યોનો ઉલ્લેખ કરો.

- 25.** State any *five* possible areas of self-employment. Give *one* example of each. 5
 સ્વ-રોજગારના કોઈપણ પાંચ સંભાવિત ક્ષેત્રો નો ઉલ્લેખ કરો અને દરેકનું એક-એક ઉદાહરણ પણ આપો.
- 26.** What is meant by 'business'? Explain any *four* characteristics of it. 6
 ધંધા (વ્યવસાય) થી શો અભિપ્રાય છે? તેના કોઈપણ ચાર લક્ષણો સમજાવો.
- 27.** Explain the following specialized mail services provided by post office : 6
 (a) Insured post
 (b) Speed post
 (c) Post restante
 પોસ્ટ ઓફિસ દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી નિચેની વિશિષ્ટ ટપાલ સેવાઓ સમજાવો
 (a) વીમીત ડાક
 (b) સ્પીડ પોસ્ટ
 (c) પોસ્ટ રેસ્ટન્ટ
- 28.** Explain any *four* functions of retailers. 6
 છુટક વ્યાપારીઓના કોઈપણ ચાર કાર્ય સમજાવો
- 29.** Explain the following problems faced by the consumers : 6
 (a) Sale of spurious products
 (b) Hoarding and black-marketing
 (c) Misleading advertisement
 ગ્રાહકો સામે આવતી નિમ્નલિખિત સમસ્યાઓની વ્યાખ્યા કરો :
 (a) નકલી ઉત્પાદોનું વેચાણ
 (b) સંગ્રહખોરી અને કાળાબજારી
 (c) ભ્રામક જાહેરાત
- 30.** Vineeta, who is working as a Finance Manager in a company, decides to start her own business. Explain the qualities she should possess to be a successful entrepreneur. 6
 વિનીતા એક કંપનીમાં નાણાકીય મેનેજર તરીકે કાર્ય કરે છે, અને તે પોતાનો ધંધો શરૂ કરવાનું વિચારે છે. એક સફળ સાહસિક બનવા માટે તેનામાં કયા ગુણો હોવા જરૂરી છે?

★ ★ ★

